

LET OP VOOR DE KOE VAN TROJE

Voor een leger Grieken hoef je niet te vrezen, maar de aankoop van een drachtige koe kan wel degelijk een onaangename verrassing met zich meebrengen. Het ongebooren kalf kan immers drager zijn van het BVD-virus, ook al is de moeder IPI-vrij door onderzoek. – Naar: DGZ

Een 'Trojaanse koe' ontstaat wanneer een vaars of koe, die voorheen nog nooit met het bovine virale diarreevirus (BVD) in contact gekomen is, geïnfecteerd wordt tijdens de eerste helft van de dracht (tussen dag 30 en 120). Dit moederdier wordt dan tijdelijk geïnfecteerd met het BVD-virus. Het BVD-virus besmet doorheen de placenta het ongebooren kalf. De moeder overwint het virus en bouwt

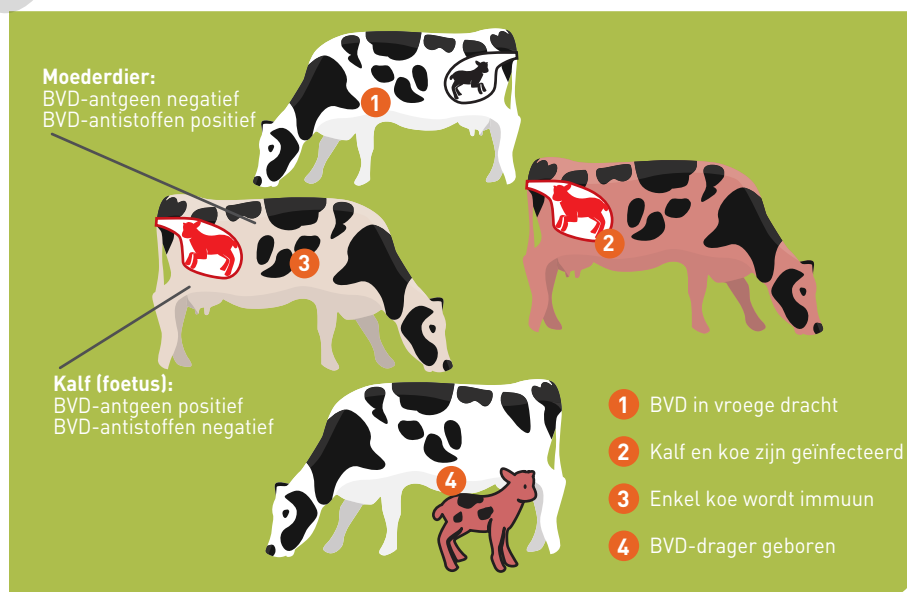
Bij een moederdier dat besmet raakt na de geboorte is de besmetting slechts tijdelijk. Het overwint het virus (BVD-antigeen negatief) en bouwt antistoffen op (BVD-antistoffen positief). Haar kalf kan echter besmet raken in de baarmoeder. Gebeurt dit tijdens de eerste helft van de dracht, dan wordt het kalf als IPI geboren (BVD-antigeen positief en BVD-antistoffen negatief).

Preventieve maatregelen

DGZ heeft becijferd hoe vaak Trojaanse koeien voorkomen tijdens de eerste 16 maanden van het programma 'Stop BVD': 3,3% op het totaal aantal geboren IPI's was het gevolg van aankoop van een Trojaanse koe. Het gaat om 7,3% van de bedrijven waar IPI's werden geboren in deze periode. Tijdens het eerste programmajaar was er dus gemiddeld elke

Het aankopen van een drachtige koe kan een onaangename verrassing met zich meebrengen.

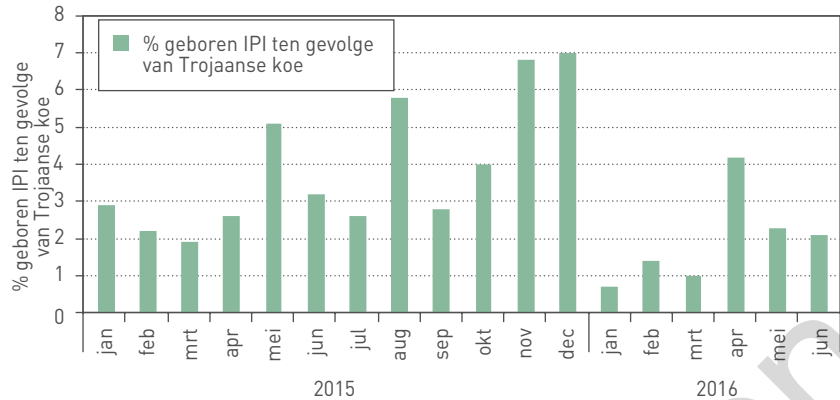
typisch na twee tot vier weken antistoffen op (figuur 1). Het afweersysteem van het ongebooren kalf is in dit drachtstadium echter nog niet functioneel, en zo ontstaat een BVD-drager of IPI. Het is belangrijk te beseffen dat er geen sluitende onderzoeksmethode bestaat om een ongebooren kalf te controleren op BVD-dragerschap. Het veiligst is dus om geen drachtige dieren op je bedrijf aan te kopen.

Figuur 1 Verspreiding van het BVD-virus van koe naar kalf - Bron: DGZ

maand een twintigtal Vlaamse bedrijven met insleep door aankoop van besmette drachtige dieren. Naarmate het bestrijdingsprogramma vordert kan dit nog een belangrijkere oorzaak worden van BVD-insleep.

Bespreek de bioveiligheid (waaronder het aankoopbeleid) altijd met je bedrijfsdierenarts: een koe of vaars zonder BVD-antistoffen is hoogstwaarschijnlijk geen Trojaanse koe. Een drachtig dier met antistoffen is per definitie verdacht, een onderscheid tussen virus-antistoffen en vaccin-antistoffen is niet mogelijk. Koop enkel laagrisicodieren (kijk ook op www.mijnmaniervanwerken.be) – dit zijn dieren die weinig kans hebben om (tijdens de dracht) een tijdelijke besmetting te hebben doorgemaakt. Laagrisicodieren zijn afkomstig van bedrijven waar de laatste jaren geen BVD werd aangetoond (BVD-onverdachte bedrijven). Bedrijven waar het laatste jaar IPI's werden aangetoond, vormen een sterk risico voor het vormen van 'Trojaanse koeien'. Vermijd dat (drachtige) dieren tijdens het transport besmet kunnen worden. Zorg dus voor hygiënisch, gescheiden en recht-

Figuur 2 Percentage geboren IPI-kalveren ten gevolge van Trojaanse koe. 3,3% op het totaal aantal geboren IPI's was het gevolg van aankoop van een Trojaanse koe. - Bron: DGZ

streeks transport. Laat risicodieren afgezonderd kalven en voeg ze pas bij de kudde wanneer het kalf door onderzoek IPI-vrij is. Eigenlijk is dit laatste een 'noodmaatregel'. Het is beter geen drachtige (risico)dieren aan te kopen. Wanneer de bioveiligheid te wensen overlaat, kan je BVD-vaccinatie overwegen om de nefaste gevolgen van een ziekte-insleep te beperken. Vaccinatie

kan echter nooit de insleep van BVD via de aankoop van een Trojaanse koe vermijden. Een goede bioveiligheid is dus steeds de basis. ■

Voor meer info over het BVD-programma kan je altijd terecht bij je bedrijfsdierenarts of bij de DGZ-helppesdesk via tel. 078 05 05 23 of helppesdesk@dgz.be.